

महाराष्ट्र शासन

शिक्षण संसदीय विभाग, उच्च शिक्षण

१७, डॉ. आंबेडकर रोड, पुणे ४११ ००९

Email Id - jdhepune@gmail.com Website - www.jdhepune.info

फोन नं. ०२०-२६१२७८३३ / २६०५१६३२

फैक्स नं. ०२०-२६०५१६३२

जा.क्र. एनएसपी पोर्टल/(४४२२/२०२२)/सीएसएस शिष्यवृत्ति/२०२२-२३/ 2425 दिनांक : ०१.०८.२०२२

अत्यंत महत्वाचे / तात्काळ

प्रति,

प्राचार्य,

सर्व शासकीय/अशासकीय अनुदानित/विना अनुदानित कनिष्ठ/वरिष्ठ महाविद्यालये, पुणे, अहमदनगर व नाशिक जिल्हा.

विषय : - १०० टक्के केंद्रपुरस्कृत महाविद्यालय व विद्यापीठामधील विद्यार्थ्यांसाठी सेंट्रल सेक्टर शिष्यवृत्ती ची नॅशनल स्कॉलरशिप पोर्टल मार्फत सन २०२२-२३ साठी अंमलबजावणी करणेबाबत...

संदर्भ : - मा. शिक्षण संचालनालयाचे ईमेलद्वारे प्राप्त पत्र क्र.उशिसं/शिष्य-२०२२-२३/सीएसएस/१००४७ दि. २७.७.२०२२.

उपरोक्त विषयाबाबत कळविण्यात येते की, उच्च माध्यमिक (इयत्ता १२ वी) परीक्षेमध्ये कला, वाणिज्य व विज्ञान या विद्याशाखांमधील उच्चतम गुणवत्ताप्राप्त विद्यार्थ्यांना पुढील पदवी व पदव्युत्तर शिक्षणासाठी भारत सरकारची सेंट्रल सेक्टर शिष्यवृत्ती योजना, उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचेतकं रावर्विण्यात येते. सदर शिष्यवृत्तीसाठी केंद्र शासनाकडून महाराष्ट्र राज्यासाठी ७४१७ इतके नवीन मंजूरीसाठी संच निर्धारित केलेले आहेत. या योजनेचा लाभ राज्यातील सर्व पात्र विद्यार्थ्यांना घेता यावा यासाठी नविन मंजूरीचे (Fresh) आणि नुतनीकरणाचे (Renewal) अर्ज ऑनलाईन (Online) पद्धतीने मागविण्यात येत आहेत. ऑफलाईन (Offline) पद्धतीने भरलेले अर्ज कोणत्याही परस्थितीत स्वीकारले जाणार नाहीत. नवीन मंजूरीसाठी केंद्रशासनाकडून गुणवत्ता यादी (Merit List) तयार करण्यात येते. विद्यार्थ्यांना मंजूर झालेल्या शिष्यवृत्तीची रक्कम केंद्रशासनामार्फत थेट विद्यार्थ्यांच्या खात्यात (Under DBT Mode)जमा करण्यात येईल.

केंद्रशासनामार्फत नवीन शिष्यवृत्तीसाठी व नुतनीकरणासाठी विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन अर्ज करण्याची शेवटची मुदत दिनांक ३१ ऑक्टोबर, २०२२ अशी निर्धारित करण्यात आलेली आहे.

शिष्यवृत्तीबाबतच्या संकेतस्थळावरील मार्गदर्शक सूचना (Guidelines) व (FAQs) काळजीपूर्वक वाचून त्यानुसार सर्व महाविद्यालय / विद्यापीठ / संस्था / विद्यालय स्तरावरुन जास्तीत जास्त विद्यार्थ्यांना कायवाही करण्यावाबत सूचित करावी. तसेच सदर योजनेबाबतच्या केंद्रशासनाकडील नविन / सुधारित प्राप्त सूचनांसाठी www.scholarships.gov.inया संकेतस्थळाचे व मा. संचालनालयाच्या www.dhepune.gov.in व www.jdhepune.info या संकेतस्थळाचे अवलोकन महाविद्यालयांनी आणि विद्यापीठांनी तसेच विद्यार्थ्यांनी करण्यात यावेत.

• किमान पात्रता व अटी :

- अर्जदार भारतीय नागरीक व महाराष्ट्र राज्याचा रहिवासी असावा.

- अर्जदार इतर कोणत्याही शिष्यवृत्तीचा / स्टायपेंडचा लाभार्थी नसावा.
३. अर्जदाराच्या पालकाचे वार्षिक उत्पन्न रु. ४.५ लाखापेक्षा अधिक नसावे.
  ४. ही शिष्यवृत्ती पदवी व पदव्युत्तर व्यावसायिक तसेच बिगर व्यावसायिक अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यासाठी आहे. मात्र कोणत्याही पदविका अभ्यासक्रम तसेच पत्राद्वारा व दूरस्थ शिक्षणासाठी (Diploma, Correspondence Courses & Distance Education) ही शिष्यवृत्ती योजना लागू नाही.
  ५. केंद्र शासनाच्या नियमानुसार सदर शिष्यवृत्ती, अभियांत्रिकी अभ्यासक्रमांसाठी प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना ४ वर्षे व वैद्यकीय अभ्यासक्रमासाठी व कला वाणिज्य व विज्ञान अभ्यासक्रमांसाठी प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना ५ वर्षांपर्यंत देय राहील.

- अर्जासोबत आवश्यक कागदपत्रे :-

- नवीन मंजूरी / (Fresh)-

१. इयत्ता १२ वी ची गुणपत्रिका.
२. पालकांचे राज्यशासनाने प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्याकडील वार्षिक उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र.

- नुतनीकरण (Renewal)-

१. मागील वर्षाची गुणपत्रिका.

- नविन मंजूरी आणि नुतनीकरणासाठी ऑनलाईन अर्ज करण्याची कार्यपद्धती :-

१. सेंट्रल सेक्टर शिष्यवृत्ती या योजनेच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार पात्र व इच्छुक विद्यार्थ्यांनी नवीन मंजूरी साठी व नूतनीकरणासाठी www.scholarships.gov.in या संकेतस्थळावर ऑनलाईन पद्धतीने अर्ज भरणे आवश्यक आहे.

२. विद्यार्थ्यांसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्याची अंतिम मुदत दि. ३१.१०.२०२२ ही आहे व महाविद्यालयांनी अर्जाची पडताळणी करण्याचा अंतिम दिनांक १५.११.२०२२ ही आहे.

३. नविन मंजूरीसाठी (Fresh) सदर योजनेसाठी SSC, CBSE, ICSE बोर्डचे Top 20th Percentile merit list मध्ये समावेश असेलेले विद्यार्थी या योजनेचा अर्ज करण्यास पात्र असतील. सदर शिष्यवृत्तीसाठी उच्च शिक्षण कार्यालयामार्फत केवळ उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाची SSC बोर्डचे विद्यार्थ्यांची यादी संचालनालयाच्या www.dhepune.gov.in या संकेतस्थळावर लवकरच प्रसिद्ध करण्यात येईल..

४. ज्या विद्यार्थ्यांकडे आधार क्रमांक आहे अशा विद्यार्थ्यांचा आधार क्रमांक या पर्यायाचा वापर करून अर्ज भरावा. आधार कार्ड नसेल तर त्याएवजी अशा विद्यार्थ्यांने आधार नॉदणी आयडी स्लीप किंवा बँक खाते पासबुकच्या प्रथम पानाची फोटोसह असलेली छायांकित प्रत अपलोड करून अर्ज भरावा.

५. विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तीचे लाभ मिळणेसाठी आधार क्रमांक हा त्यांच्या बँक खात्याशी संलग्न (Link) असणे आवश्यक आहे. ज्यामुळे लाभार्थी विद्यार्थ्यांस शिष्यवृत्ती रक्कम सुराळीतपणे जमा होण्यास मदत होईल.

६. विद्यार्थ्यांचा बँक खाते चालू स्थितीत असणे (Operative / Active Mode) आवश्यक आहे. जेणेकरून शिष्यवृत्ती रक्कमेचे वितरण अयशस्वी (Fail) होणार नाही.

७. विद्यार्थ्यांचे बँक खाते स्वतःच्या नावावर असणे आवश्यक आहे. जॉइंट खाते नसावे.

८. खाते क्रमांक व इतर बँक तपशील भरण्यात विद्यार्थ्यांकडून चूक झाल्यामुळे शिष्यवृत्ती विलंबाने मिळाल्यास / न मिळाल्यास त्याची सर्वस्वी जबाबदारी संबंधीत विद्यार्थ्यांची राहील .

९. ऑनलाईन अर्ज भरण्यापूर्वी विद्यार्थ्यांनी उपरोक्त संकेतस्थळाच्या Homepage वरील SOP (Standard Operating Procedure) वाचून व समजून घेऊनच ॲनलाईन अर्ज भरावा.

ऑनलाईन अर्ज भरताना विचारण्यात आलेली माहिती पूर्णपणे भरून, ऑनलाईन अर्जाची प्रत आवश्यक त्या त्रिव कागदपत्रांसह आपल्या महाविद्यालयाकडे पुढील कार्यवाहीकरीता सादर करावीत.

११. ऑनलाईन अर्ज भरताना काही अडचण निर्माण झाल्यास आपल्या महाविद्यालय / संस्थेशी संपर्क साधून सदर अर्ज महाविद्यालयाच्या / संस्थेच्या मदनीने पूर्ण करून घ्यावा.

१२. एखादा पात्र विद्यार्थी नुतनीकरणासाठी अर्ज करावयाचा राहीला असेल तर पुढील वर्षी अर्ज करण्यास पात्र असेल.

विद्यापीठ / महाविद्यालय / संस्थेसाठी सूचना :-

विद्यार्थ्यांनी नवीन मंजूरीच्या (Fresh) नुतनीकरणाचा (Renewal) ऑनलाईन अर्ज भरल्यानंतर महाविद्यालयांनी / विद्यार्थ्यांनी अर्जासोबत जोडलेल्या कागदपत्रांवरून अर्जाची छानी करून ऑनलाईन मंजूरी देण्याची कार्यपद्धती पार पाडावी. संबंधित महाविद्यालयांनी उच्च शिक्षण संचालनालयाने दिलेल्या युजर आय.डी. व पासवर्ड वापरून विहित केलेल्या वेळेत लॉगीन करावे व पात्र विद्यार्थ्यांचे अर्ज विहित मुदतीतच पुढील स्तरावर ऑनलाईन फॉरवर्ड करावेत. अन्यथा सदर अर्ज अपात्र समजण्यात येतील.

सेंट्रल सेक्टर शिष्यवृत्ती सन २०२२-२३ साठी प्रभावी अंमलबजावणी करण्याची जबाबदारी संबंधित कुलसंचिव/ प्राचार्य / संस्थाप्रमुख यांची असेल. अर्जदाराच्या सोयीसाठी केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचना व SOP (Standard Operating Procedure) www.dhepune.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात येतील.

इयत्ता १२ वी उत्तोर्ण आणि पात्र विद्यार्थ्यांसाठी सेंट्रल सेक्टर शिष्यवृत्ती सन २०२२-२३ ही योजना राज्यात प्रभावी अंमलबजावणी करण्यासाठी सर्व महाविद्यालय / शैक्षणिक संस्था यांचे प्राचार्य / विभागप्रमुख यांनी विद्यार्थ्यांसाठी कार्यशाळा, बैठका, शिबोर घेण्यात यावेत जेणेकरून जास्तीत जास्त विद्यार्थी या शिष्यवृत्तीचा लाभ घेतील यासाठी प्रयत्न करावे. तसेच विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तीबाबतच्या ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी येणाऱ्या अडचणीचे निराकरण करावे. तसेच जास्तीत जास्त विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन अर्ज भरावेत तसेच उपरोक्त सूचना विद्यालय / महाविद्यालय/ संस्था/ विद्यापीठांनी विद्यार्थ्यांना देण्याबाबत आवश्यक ती कार्यवाही त्वरीत करण्यात यावी व त्याचा अहवाल या कार्यालयास सादर करावा. सदर योजनेसाठी एकही पात्र विद्यार्थी शिष्यवृत्तीच्या लाभापासून वर्चित रहाणार नाही याची गांभीर्याने दक्षता घेण्यात यावी.

(डॉ. किरणकुमार बोंदर)
सहसंचालक, उच्च शिक्षण,
पुणे विभाग, पुणे

- प्राति -
१. मा. शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे १ यांना माहितीसाठी सादर.
  २. कुलसंचिव, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे.
  ३. कुलसंचिव, डेक्कन महाविद्यालय व पदव्युत्तर संस्था, पुणे.
  ४. कुलसंचिव, टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे.
  ५. कुलसंचिव, गोखले अर्थशास्त्र व राज्यशास्त्र संस्था, पुणे.
  ६. कुलसंचिव, यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक.
  ७. प्राचार्य, तंत्रनिकेतन व औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था.
  ८. प्राचार्य, वैद्यकीय महाविद्यालय.
  ९. मा. शिक्षण उपर्याचालक, मार्ग्यामिक व उच्च मार्ग्यामिक संचालनालय, पुणे १.
  १०. मा. शिक्षण उपर्याचालक, मार्ग्यामिक व उच्च मार्ग्यामिक संचालनालय, नाशिक.